

AYAKKABI ÜRETİMİNDE KULLANILAN KUMAŞ ÇEŞİTLERİ

AYAKKABI ÜRETİMİNDE KUMAŞ KULLANIMI

Kumaşlar ayakkabının; saya, saya astarı, mostra, ökçe kaplama, aksesuar, tela ve takviye gereçleri ve etiket yapımında kullanılmaktadır.

Tekstil gereçlerden üretilen ayakkabılar deriye göre ucuz ancak ömrü kısa olmaktadır. Ayakkabının bakımı özen gerektirmekte açık havada kuru ortamlarda ve düzgün zeminlerde veya kapalı ortamlarda giyimi uygundur.

AYAKKABI ÜRETİMİNDE KUMAŞ KULLANIMI

Tekstil sayalı ayakkabıların toplam ayakkabı üretimindeki payı son derece düşüktür.

Kaliteli kumaş ve işçilik, yeterli takviye gereçlerinin kullanılması ile tekstil gereçlerden sağlam ve dayanıklı ayakkabılar yapılabilir. Ayakkabının kullanım yerine uygun kumaş seçilmesi de kaliteyi artıran bir unsurdur.

KUMAŞ ÇEŞİTLERİ

KOT (BLUE JEAN)

Dimi örgüsünde sağlam ipliklerle dokunan ve genellikle mavi tonlarında boyanan pamuklu bir kumaştır. Pamuk/ Viskon veya Polyester/Viskon karışımı ipliklerle bez ayağı veya gabardin örgüsü ile dokunan su geçirgenliği az olan, su geçirmezlik apresi yapılmış (trançkot) kumaşlarda kullanılmaktadır. Likralıları da bulunmaktadır.

Bu kumaşlar yazlık iskarpin ayakkabı saya ve aksesuarlarında, ökçe ve platform kaplamalarında ve spor ayakkabı saya ve astarlarında kullanılmaktadır.

KETEN

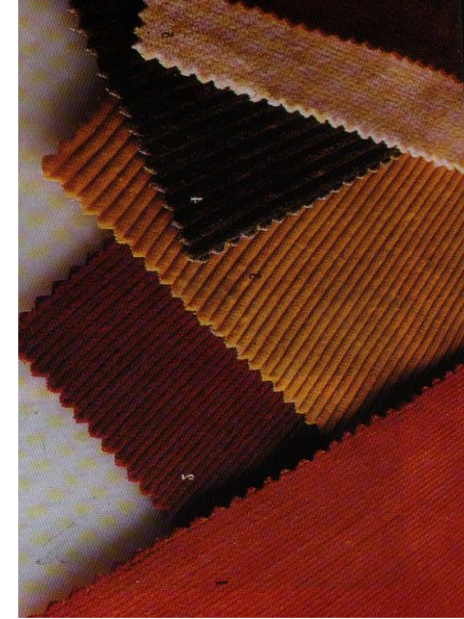
Keten ipliğinden veya kenevir ile jütün karıştırılmasından bez ayağı tekniğinde dokunmuş kumaşlardır. Çoğunlukla patiska sıklığındadır.

Yazlık iskarpin saya, saya astarı ve aksesuarlarında, ökçe ve platform kaplamalarında ve spor ayakkabıların saya ve astarlarında kullanılmaktadır.

KADİFE

Yüzünde tamamen veya kısmen farklı yüksekliklerde sık tüy (hav) bulunan zemini düz bir kumaştır. Düz, desenli, fitilli çeşitleri olan düz veya çok renkli olanları vardır. Pamuk ve ipek liflerinden yapılır.

İpek kadifeler fantezi ayakkabı saya ve aksesuarlarında, pamuklu kadifeler daha çok günlük giyimde tercih edilmektedir. Saya, aksesuar, ökçe ve platform kaplamalarında kullanılmaktadır.

ANORAK

Bu kumaşlara su geçirmezlik apresi uygulanmaktadır. Yađmurluk ve montlarda sıklıkla kullanılır. Sünger veya elyaf ile lamine edilmişlerdir. Çeşitli renkleri bulunmakla birlikte metalik gri rengi sık tercih edilmektedir.

Spor ayakkabı veya kar botlarında sayayı oluşturur veya saya yüzünde ayna elemanını oluşturur. anta yapımında da kullanılmaktadır.

SATEN

İpek, yün ve pamuktan yapılan, düz ve parlak yüzeyli, kaygan bir kumaştır. Atlas da denilmektedir. Özelliği ipliklerin bağlanma şeklindedir. Dokumanın yüzünde çözgü atlasında çözgü, atkı atlasında yalnız atkı iplikleri görölmektedir. Yüz tarafı daha kaliteli, ters tarafında düşük kalite iplik kullanılır.

İşlemeli, düz veya desenli satenler gece giyimi için fantezi ayakkabı sayalarında , bot ve çizmelerde, terliklerde ve çanta yapımında kullanılmaktadır.

DİVİTİN

Pazen, bezayağı veya dimi tekniğiyle dokunduktan sonra yüzeyi havlandırılmış bir kumaştır. Daha yumuşak ve kalın olan atkı ipliğinin havalandırılmasıyla hav katmanı oluşturulmaktadır.

Üst yüzü hafif tüylü, pamuktan yapılmış bir kumaştır. Fitilli, ekose ve çiçekli çeşitleri vardır.

Terlik, pantuf ve kışlık ayakkabıların saya ve astarlarında kullanılır. Sayalarda çoğunlukla deri ile kullanıldığı görülmektedir.

SÜETİN

Süet deriler gibi hafif tüylü suni astar yapımında tercih edilen bir gereçtir. Çeşitli renk ve desenlerde günün modasına göre üretilmektedir.

Zenne ayakkabı ve terlik sayalarında, garnitür olarak, spor ayakkabı sayalarının astarlarında, ve taban astarı (mostra) olarak kullanılmaktadır.

CAMBRELLA

Çeşitli renklerde bir tarafı düz diğer tarafı pütürlü astarlık gereçtir. Düz yüzeyi yapışkanlı olanları da günün modasına göre üretilmektedir.

Zenne bot ve çizme sayalarında saya astarı olarak, terlik yapımında ise saya gereci olarak kullanılmaktadır.

MÜFLON

Zemini dimi dokuması, yumuşak, düşük gramajlı, hava geçirme özelliğine sahip, yün ipliklerinden elde edilen tüyleri yatık bir kumaştır.

Genellikle kemik, sarı, beyaz ve gri renkte, uzun tüylü astarlık gereçtir. Suni yünden de yapıldığı gibi diğer sentetik liflerden de üretilmektedir.

Bot ve çizme sayalarında, saya astarı olarak, terlik yapımında ise saya gereci olarak kullanılmaktadır.

KEÇE

Yün liflerinin birbirine ısı ve basınç uygulayarak birbirine geçirilmesi ve sıkıştırılması ile elde edilmektedir. Tüpleri kısadır. Müflon ile keçe aynı işlevi yani ayakları sıcak tutmayı gerçekleştirdikleri için birbirinin yerine kullanılabilir.

Kışlık bot ve çizme sayalarında, terlik yapımında saya gereci olarak ve seyyar taban astarlarında kullanılmaktadır.

HAVLU

Pamuktan yapılmış, havları uzun, çeşitli renklerde, yumuşak ama tok tutumlu astarlık olarak kullanılan bir gereçtir.

Teri emme özelliği nedeniyle spor ayakkabılarda saya astarı ve mostra olarak kullanılır.

JÜT

Pamuktan yapılmış, havları uzun, çeşitli renklerde, yumuşak astar malzemesi olarak kullanılan bir gereçtir.

Teri emme özelliği nedeniyle spor ayakkabılarda saya astarı ve mostra yapımında kullanılır.

KANVAS

Pamuktan yapılmış, çeşitli renklerde, sıkı dokunuşlu, tok görünümlü saya malzemesi olarak kullanılan bir gereçtir.

Günlük ve spor ayakkabıların sayalarında, mostra yapımında ve çantalarda kullanılır.

KAYNAKLAR

Aker, M., Bostancıođlu, H. (1970). Genel Teknoloji. Ankara.

Akçakale, N. (2017). Ayakkabı Malzeme Teknolojisi. Gece Kitaplığı.

Aksüyek, A. (1969). Tekstil Bilgileri. Ankara.

Başer, İ. (1992). Elyaf Bilgisi. Marmara Üniversitesi Yayınevi. İstanbul.

İmer, Z. (1987). Dokuma Tekniđi. Sistem Ofset. Ankara.

M.E.B. Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü (Komisyon). (1994). Tekstil Teknolojisi. I-II. 1. Basım. İstanbul.

M.E.B Megep. (2011). Giyim Üretim Teknolojisi. Tekstil Yüzeyleri Modülü. Ankara.